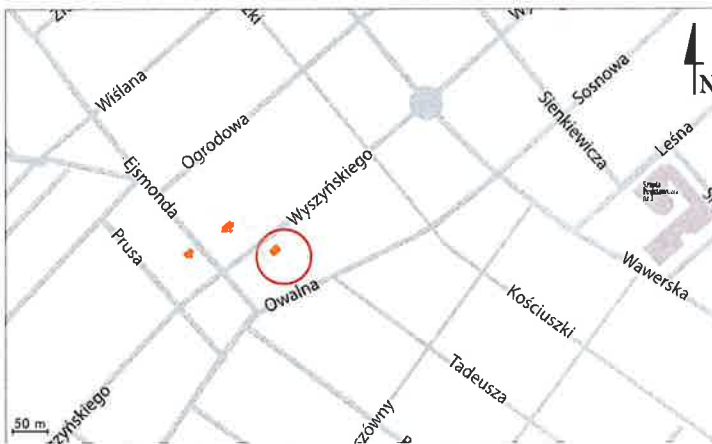
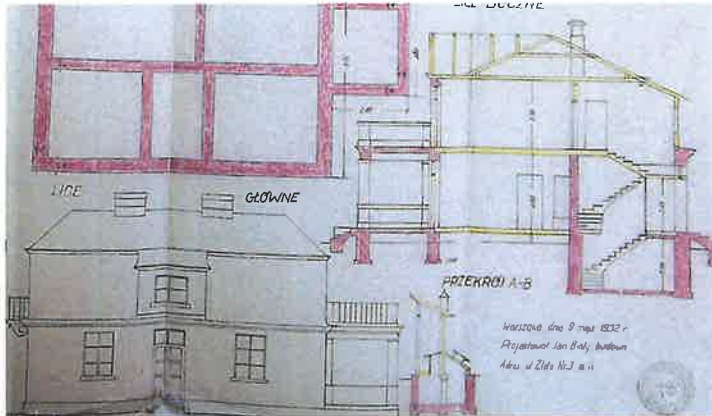

Lp. 45/a		3. Miejscowość
WEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU	
1. Nazwa	2. Czas powstania	
Dom mieszkalny	przed 1932-38	Józefów
7. Fotografia z opisem wskazującym na orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym		4. Adres
		Wyszyńskiego 57 05-420 Józefów obr. 61 działka 106/1
Widok od strony zachodniej, z ulicy Wyszyńskiego. Fot. 2025		5. Przynależność administracyjna
		województwo mazowieckie powiat otwocki gmina Józefów
Widok frontowy od strony zachodnio-północnej, z ul. Wyszyńskiego.		6. Formy ochrony
Fragment projektu autorstwa arch. Jana Białego, 1932.		

Lp. 45/b

8. Historia, opis i wartości

Projekt domu, na działce w Świdrach Małych wydzielonej z Dóbr Józefów, dla małżeństwa Henryka i Janiny Kluczyk wykonał w 1932 r. Jan Biały. W 1936 roku Stanisław i Teofila z d. Sawicka małż. Borowiec kupili od Kluczyków działkę wraz z projektem budowlanym. Dom zbudował technik Bolesław Markowski w 1938 lub 1939 roku. Własność prywatna, w rękach spadkobierców.

Budynek mieszkalny całoroczny, prawdopodobnie drewniany obmurowany, na fundamentach, częściowo podpiwniczony, parterowy z poddaszem, przykryty dachem łamanym mansardowym o poszyciu z blachy z centralnie ustawionymi facjatkami z dwóch stron. Elewacje otynkowane, frontowa 3-osiowa, tylna 3-osiowa poprzedzona zabudowaną oszkloną werandą, szczytowa na poziomie parteru posiada drzwi poprzedzone tarasem, poddasze doświetlone dwoma oknami w obydwu ścianach szczytowych. Stolarka okienna oryginalna, okna dwuskrzydłowe z uchylnym górnym lufcikiem

Wartość historyczna wiąże się z osobami projektanta, budowniczego i właściciela domu. Architekt Jan Biały (1852–1935) aktywny na linii otwockiej twórca wielu projektów zróżnicowanych stylistycznie, m.in. józefowskiego neogotyckiego kościoła z ok. 1903 roku, prowadził także nadzór budowlany podczas realizacji domów w Józefowie, projektowanych przez innych architektów. Bolesław Markowski był mieszkającym w Józefowie technikiem budowlanym, projektantem i wykonawcą wielu obiektów w okolicy. Właściciel domu, prof. dr Stanisław Borowiec, mieszkaniec Józefowa od 1938 roku, jest pamiętany jako działacz na rzecz lokalnej społeczności, weterynarz, lekarz, anatomopatolog, działacz ludowy. Był przewodniczącym Powiatowej Rady Narodowej tuż po wojnie, zasiadał w Zarządzie Ochotniczej Straży Pożarnej w Świdrach Małych, reaktywował działalność Towarzystwa Przyjaciół Józefowa. W 1985 roku Uchwałą Rady Miasta otrzymał tytuł „Zasłużonego dla miasta Józefowa”.

Willa jest wyrazem artystycznej wizji projektanta, reprezentuje typ podmiejskiej architektury willowej, przeznaczonej do stałego zamieszkania, który pod koniec lat 30. XX wieku zyskał popularność jako alternatywa estetyczna dla dotychczasowej zabudowy drewnianej. Zachowana oryginalna bryła, gabaryty, stolarka okienna, materiały i technologia wykonania może być podstawą do badań naukowych architektury schyłku II Rzeczypospolitej.

Źródła: Archiwum Państwowe w W-wie O. w Otwocku, Akta Gminy Letnisko Falenica, j.607.
Plany Józefa Bema, Wydż. Geodezji i Kartogr. Starostwo Powiatowe w Otwocku;
Kwerenda w terenie.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dom w dobrym stanie, remontowany w miarę potrzeb z poszanowaniem pierwotnej substancji.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Lidia Głazewska-Dańko

4 czerwca 2025

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków